

הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2025

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת ממשלה מספר 566 מיום 20.11.2020 בעניין "תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021 - 2022 ותיקון החלטות ממשלה", החלטת ממשלה מספר 658 מיום 22.12.2020 בעניין "תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטות ממשלה", החלטת ממשלה מספר 906 מיום 02.01.2022 בעניין "הקמה והפעלת מרכז חוסן בנתיבות", החלטת ממשלה מספר 907 מיום 02.01.2022 בעניין "המשך הפעלת מרכזי החוסן ביהודה ושומרון", החלטת ממשלה מספר 1279 מיום 14.03.2022 בעניין "תכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2022 - 2026 ותיקון החלטות ממשלה" והחלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022 בנושא "הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2023", וכן החלטת ממשלה מספר 1233 מיום 07.01.2024 בנושא "הפעלת מרכזי חוסן בשנת 2024" ובמטרה לחזק את החוסן האזרחי של תושבי ישראל ואת ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות, לקבוע כדלקמן:

1. להנחות את משרד הבריאות להפעיל בשנת 2025 את כלל מרכזי החוסן הפועלים כיום ביישובי עוטף עזה, יהודה ושומרון, אשקלון, נתיבות, גליל מזרחי, גליל מערבי, המרכז הבדואי, על מנת לספק מענה פסיכו-סוציאלי לתושבים, לצורך חיזוק ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות ולטובת חיזוק החוסן הנפשי והקהילתי.
2. לצורך הפעלת מרכזי החוסן כאמור, יקצה משרד הבריאות בשנת 2025, סך של 35.16 מלש"ח, בהתאם למפורט בסעי' 3.
3. התקציב להפעלת מרכזי החוסן, המפורט בסעיף 2 לעיל, יועבר מתקציב משרדי הממשלה לתקציב משרד הבריאות, בהתאם לחלוקה בטבלה להלן:

משרד	תקציב (מלש"ח)
בריאות	18.16
משרד ראש הממשלה	1
ביטחון	6
רווחה וביטחון חברתי	5
עליה וקליטה	0.7
חינוך	1.5
פנים	1.5
ביטחון לאומי	1.3
סה"כ	35.16

יצוין, כי אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע ממשאבים אחרים המוקצים לטובת הפעלת מרכזי החוסן בהתאם להחלטות ממשלה או תכניות לאומיות אחרות בתוקף. מובהר כי הכספים המועברים ע"י משרד העליה והקליטה ישמשו להנגשה שפתית של השירות.

4. בנוסף לסכומים כאמור בסעיפים 2-3, להקצות סך של 15 מלש"ח מתוך התקציב שהוקצה בהחלטת ממשלה מס' 2330 מיום 31 באוקטובר 2024 בנושא "קידום תוכנית לשיקום ולפיתוח הצפון בעקבות מלחמת חרבות ברזל", לצורך תגבור פעילות מרכזי החוסן בצפון בהתמודדות עם השיבה הביתה.

5. הפעלת מרכזי החוסן תעשה בהתאם למדיניות ועדת ההיגוי הבינמשרדית בראשות משרד הבריאות ובהשתתפות נציגי המשרדים השותפים (להלן – ועדת ההיגוי), כפי שתקבע ותעודכן על פי הצורך בהתאם לשיקולים המקצועיים הרלוונטיים.

6. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40א לחוק האמור, יקצו משרדי הממשלה מתקציביהם את הסכומים המפורטים בהחלטה זו, בהתאם לסכומים בסעיפים 3-4.

7. עד לאישורו בכנסת של תקציב מדינה לשנת 2025, ביצוע התקציב לפי החלטה זו כפוף להוראות סעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

דברי הסבר

רקע כללי

ישראל מתמודדת דרך קבע עם אתגרים ביטחוניים המשפיעים, בין השאר, על החוסן הנפשי של האוכלוסייה. בנסיבות אלו, פותחה בישראל מתודולוגיה מקצועית שעניינה חיזוק החוסן הנפשי והקהילתי, העוסקת בצד האנושי-נפשי, הנגזר ממצבי חירום, ו-"שגרת חירום". מתודולוגיה זו כוללת מתן טיפול נפשי ממוקד טראומה שמטרתו לסייע ליחידים, משפחות וקבוצות לחזור לאיזון רגשי ולתפקוד ולמנוע התפתחות של פוסט טראומה. בנוסף עוסק מרכז חוסן בחיזוק החוסן הקהילתי, חיזוק משאבי התמודדות רשותיים והכנה למצבי חירום. במסגרת זו, מקיימים מרכזי החוסן ממשקים פעילים מול גורמי חינוך ורווחה בכל הנוגע לעבודה עם בני נוער ואוכלוסיות נוספות וזאת תחת תכניות התערבות סדורות הנבנות ומסמכי מדיניות משותפים של גורמי המקצוע במשרדי הבריאות, החינוך והרווחה. מרכז החוסן מהווה מרכיב משמעותי בחיזוק יכולות הרשויות בתחום חוסן האוכלוסייה בכל שלבי החירום, ונדרשים מבנים ארגוניים ומודלים שונים, המותאמים לאזורים, לגודל של רשויות, ולמגזרים שונים בחברה הישראלית. מאז השבעה באוקטובר, מתמודדת מדינת ישראל עם אירוע שלא ידעה כמותו מאז קום המדינה. במהלך אירועי המלחמה מרכזי החוסן פועלים בתזית האזרחית בכדי לתת מענה בתחומי החוסן הנפשי והקהילתי בכדי לצמצם השפעות ארוכות טווח וליצור תחושת חוסן ומסוגלות בהתמודדות עם המלחמה על כלל השפעותיה.

כיום פועלים בישראל 15 מרכזי חוסן – 5 מרכזים רשותיים בעוטף עזה, 4 מרכזים אזוריים ביהודה ושומרון, מרכז חוסן אזורי לחברה הבדואית בבאר שבע, מרכז חוסן רשותי באשקלון, מרכז חוסן אזורי בנתיבות, הכולל שלוחה גדולה בעיר אופקים, מרכז חוסן באשכול גליל מזרחי ומרכז חוסן באשכול גליל מערבי. כמו כן כחלק מהתכנית הלאומית לבריאות הנפש, הורחבה פעילות תקציבי מרכזי החוסן עבור שנת 2024 בעלות של 115 מלש"ח, בכדי להקים שלוחות עבור מענה במפונים, גם בדרום וגם בצפון וגם בכדי להרחיב את המענה הטיפולי עבור תושבי הצפון המפונים ואלו שלא פונו, אך מטווחים באופן אינטנסיבי מאז אירועי השבעה באוקטובר ולקיים פעילות ארצית הפועלת מול אוכלוסיות ייעודיות ונותנת מענה גמיש באירועי דחק בכל הארץ. בנוסף, הורחבו מרכזי החוסן בצפון עבור שנת 2024 דרך החלטת הממשלה 1786 מיום 27.05.2024, בעוד 15.5 מלש"ח. כמו כן, הורחבה פעילות חמשת מרכזי החוסן בחבל תקומה לשנים 24-28 במסגרת תכנית הבריאות לחבל.

הרקע להפעלת מרכזי החוסן שונה בכל אחד מן המקרים השונים. חלק ממרכזי החוסן הוקמו בהתאם להחלטות ממשלה, בין היתר במסגרת החלטות ממשלה של עדיפות לאומית כרכיב מקצועי, חלקם בעקבות החלטות מקצועיות של ועדת ההיגוי, כאשר במרבית המקרים תקצוב המרכזים מעוגן בהחלטות ממשלה המאגמות תקציבים ממשרדי הממשלה, ומשרדי הממשלה מעבירים את הכספים למשרד הבריאות, אשר יש לו התקשרות להפעלת מרכזי החוסן, מכח מכרז שפרסם. במסגרת זו, הכספים המועברים ממשרד הקליטה והעליה משמשים להפעלת אנשי מקצוע דוברי שפות

עולים.

במסגרת החלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022 (להלן – החלטה 1817), ועל מנת לייצר ודאות תקציבית, הוחלט להמשיך ולהפעיל את מרכזי החוסן בשנת 2023 ולרכז, כשלב ראשון, את תקציב כלל מרכזי החוסן במסגרת אחת במשרד הבריאות, תוך איגום תקציבים ממשרדי הממשלה השונים.

במסגרת החלטת ממשלה 1233 מיום 07.01.2024 שעיגנה את תקציב מרכזי החוסן לשנת 2024, הוכנס חלק מתקציב מרכזי החוסן לבסיס התקציב של משרד הבריאות (14.16 מלש"ח), על פי המשרדים שהסכימו להכניס בבסיס התקציב, ואילו ביחס לחלק האחר, עדיין נדרש לאגם תקציבים ממשרדי ממשלה שונים.

בהתאם להחלטת ממשלה 1817 פועלים מרכזי החוסן על פי מדיניות ועדת ההיגוי בהובלת משרד הבריאות, בהתאם לשיקולים המקצועיים הנוגעים לעניין של הגורם הממשלתי שמפעיל את המרכזים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

כמפורט בהחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון - מסכים

שר האוצר - מסכים

שר הפנים - מסכים

שר העלייה והקליטה – מסכים

שר הרווחה והביטחון החברתי – מסכים

שר החינוך – מסכים

שר לביטחון לאומי – מסכים

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 566 מיום 20.11.2020

החלטת ממשלה מספר 658 מיום 22.12.2020

החלטות ממשלה מספר 906 מיום 02.01.2022

החלטת ממשלה מספר 907 מיום 02.01.2022

החלטת ממשלה מספר 1279 מיום 14.03.2022

החלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022

החלטת ממשלה מספר 1233 מיום 07.01.2024

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

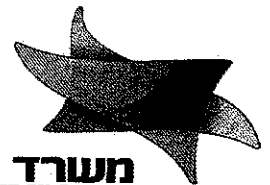
סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה

**מגישים: ראש הממשלה
ושר הבריאות**

**ח' בטבת התשפ"ה
08 בינואר 2025**

היועצת המשפטית
Office Of The Chief Legal Counsel

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

7 בינואר 2025
ז' בטבת תשפ"ה
סימוכין: 739363224

חות דעת משפטית נלווית להחלטת ממשלה בנושא הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2025

נושא הצעת ההחלטה:

תקצוב מרכזי החוסן בשנת 2025.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ההצעה מטרתה להסדיר את המשך תקצוב מרכזי החוסן בשנת 2025 במודל שקיים עד היום של איגוס תקציבים ממשרדים שונים. מדובר בהצעה שבמהותה תקציבית ושאינן בה היבטים משפטיים ממשים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת ההצעה הופצה ליועצים המשפטיים במשרדים שהצעת ההחלטה נוגעת אליהם ולא התקבלו הערות משפטיות ולמעט הקושי הנובע מהעדרו של חוק תקציב לשנת 2025.

היועץ המשפטי של משרד האוצר:

סעיף 40(א) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב), קובע כי "תקנות או הוראות מינהל שבביצוען כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה מתקציב המדינה לא יותקנו אלא אם כן ההוצאה או ההתחייבות תוקצבו בחוק התקציב השנתי לשנת הפעלתן הראשונה".

לצד האמור, שנת 2025 צפויה להתנהל, לפחות בתחילתה, במתכונת של תקציב המשכי. בהיעדר קביעת תקציב המדינה בחוק כנדרש, נקבעה בחוק יסוד: משק המדינה הוראה ביחס למסגרת התקציבית שהממשלה תהיה רשאית להוציא כל עוד לא אושר התקציב וכן נקבעו מגבלות נוספות באשר למגבלת ההוצאה החודשית ובאשר לסוגי ההוצאה המותרים. סעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה גם קובע את סדר הקדימויות בשימוש בתקציב המשכי ובנטילת התחייבויות במהלך שנת תקציב המשכי. כך, התקציב המשכי יועד קודם כל לקיום התחייבויות המדינה מכוח חוק, חוזים ואמנות וביתרה תשתמש הממשלה רק להפעלת שירותים חיוניים ופעולות שנכללו בחוק התקציב הקודם, לרבות פעולות שנכללו בשינויים תקציבים שבוצעו בתקציב הקודם. עוד נקבעו בעניין זה הוראות בפרק ו' לחוק יסודות התקציב.

Office of the Chief Legal Counsel
Ministry of Health
P.O.B 1176, Jerusalem 91010
dana.neufeld@moh.gov.il
Tel: 02-6787436 Fax: 02-5081231

לשכת היועצת המשפטית
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 91010
דוא"ל: dana.neufeld@moh.gov.il
טלפון: 02-5081231 פקס: 02-5655972

היועצת המשפטית

Office Of The Chief Legal Counsel

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

בהתאם לאמור, נקבע בהצעת ההחלטה המקורות למימון ההצעה לכשתקציב המדינה לשנת 2025 יאושר וכי עד לאישורו ביצוע ההחלטה כפוף להוראות סעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה ולפרק ו'1 לחוק יסודות התקציב.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה. אכן ההצעה מוגשת במועד בו טרם אושר חוק תקציב לשנת 2025, אך ההחלטה וביצוע מותגים בקיומם של התקציבים בתקציבי המשרדים הרלוונטיים.

דנה נויפלד
חתימה

היועצת המשפטית
תפקיד

עו"ד דנה נויפלד
שם

Office of the Chief Legal Counsel
Ministry of Health
P.O.B 1176, Jerusalem 91010
dana.neufeld@moh.gov.il
Tel: 02-6787436 Fax: 02-5081231

לשכת היועצת המשפטית
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 91010
דוא"ל: dana.neufeld@moh.gov.il
טלפון: 02-5081231 פקס: 02-5655972